

Delegacja Polska
przy wysokiej Porcie.

N. 444/21/T.

6851 J. J.
Raport
Odpis. J.
Konstantynopol, dn. 22/I 1921 r.
KW

ściśle poufne.

JW Pan Minister spraw zagranicznych

do rąk własnych.

w sprawie szans wojny z
bolszewikami na wiosnę.

Dziś nareszcie udało mi się dostać dokument, z którego można wysnuć pewne wnioski przypuszczalne co do szans na jazdu bolszewickiego na wiosnę. Otrzymałem mianowicie na kilka godzin, do przejrzenia, planie reorganizacji armji bolszewickiej, do której bolszewicy przystępują, nie szczędząc jednocześnie słów o swej chęci pokoju, o demobilizacji itp.

Dokument dzieli się na dwie części, w których spisana jest teraźniejszość, oraz przyszłość armji rosyjskiej:

I. Stan dzisiejszy:

16 armji piechoty, liczących razem na 500.000 ludzi.

3 " kawalerji " " 65.000 szabel.

15.000 oficerów, w tem 1.400 sztabowców.

Ordre de bataille: Piechoty: *przewidywane*

1/ Armja północna, przeciwko państwom Bałtyckim,
(III i IV a. piech., rekrutowane na północy i w Petersturgu.)

2/ Armja Centralna; przeciw Polsce.

V, VII, II /t.zw. czerwona armja Polski/, rekrut. w okręgu Moskiewskim.

VIII a.p. w rezerwie koło Smoleńska.

3/ Armja Połudn.-Zach., przeciw Galicji i Besarabji.

VI, XII, XIV a.p. rekr. w Ukrainie i Połudn. Rosji.

4/ Armja Krymska.

XIII a.p. w tworzeniu.

5/ Armja kaukaska.

I a.p. z robotników i rekrutowana w Rosji Centralnej.

IX, X, XI a.p. rekrutowana w Rosji połudn. wschodniej.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

• DELEGACJA POLSKA •

WARSZAWA

Dz. 6851/2 dnia 30/3 1921 r.

zaimp. Wydział

100

6/ Armja Turkiestanska.

XV a.p.rekr. w Turkiestanie i okolicach morza Kaspijskiego.

Kawalerja.

- I a. kawal., dowódca Budiennyj, z kozaków Donu, Kubani, Tereku.
- II. a. kaw. z Chersonszczyzny i Skaterynos'awszczyzny.
- III a. kaw. z nad wołgi /Bazkiry, Tatary, Kałmocy/.

II. Stan Przyszły:

Armja powiększona będzie za pomocą stopniowej mobilizacji, póki nie
nie osiągnie stanu

21 armji piechoty, liczących

minimum 1.800.000 ludzi, maximum 2.700.000 l.

3 armji kawalerji, liczące

" 174.000 szabel " 380.000 sz.

czyli razem: 2 do 3 milionów ludzi.

piechota.

21 armji p. po 2 korpusy p.

42 korp.piech., czyli

126 dywizji .

1 k.p. = 3 D.P.

1 D.P. = 3 Bryg.P.

1 Br.P. = 2 - 3 pułków p.

1 P.P. = 3 - 4 baonów p.

1 Baon P. = 3 - 4 komp. "

1 Komp. ma 100 do 150 ludzi.

czyli, że maximum efektywą piechoty będzie:

1 komp. p. - 150 ludzi

1 baon p. / 4 k. / - 600 "

1 pułk.p. / 4 baony / 2.400 ludzi

1 Bryg. p. / 3 p.p. 7.200 "

1 Dyw.p. / 3 Br.p. / 21.600 "

126 dyw.piechoty 2.721.000 ludzi

Kawalerja.

3 armja kawal. po 2 korp.kaw.	=	6 korp.kaw.
6 korp. " " 4 Dyw.kaw.	-	24 Dyw.kaw.
24 Dyw. " " 3 Bryg.kaw.	-	72 Bryg. "
72 Bryg. " " 2 Pułk. "	-	144 Pułk. "
144 Pułk. " " 4 - 6 szwadř.k.		864szwadř."
1 szwadř.k. na 100 do 150 szabel.		
Całokość zatem mieć będzie <u>129.600 szabel.</u>		

Ponieważ zaś w tablicach, dołączonych do tekstu, parę cyfr jest zmienionych, więc z tego wypadaloby, że:

1 Bryg.kaw. ma 4 - 6 Pułków kaw.

Czyli że razem jest 432 Pułki kaw.

czyli 2.592 szwadř.

czyli 388.000 szabel.

Pomijam mające nastąpić zmiany w artylerji, w formacjach specjalnych, sposób rekrutowania kaźń. Otrzymałiśmy bowiem dokument pomieniony pod ścisłą tajemnicą i na krótki czas, został on prawie wykradziony i sprawę łatwo możnaby wyśledzić. Dlatego nie daję go nikomu do odpisania; przepisuję, ile mogę, a bardziej szczegółowy odpis za pośrednictwem generała Korzeskiego? posyłam do Naczelnego Dowództwa.

Dokument pochodzi od osobistości wysoko postawionej, można zatem odnosić się doń ze znacznym stopniem zaufania.

wnioski z tego dokumentu są, jak mi się zdaje, następujące:

1/ Po reorganizacji armji rosyjskiej grozi nam zagłada, jeżeli do tego czasu nie potrafiemy wzmocnić się odpowiednio wewnątrz, a zawrzeć dobre sojusze zewnętrzne.

2/ Dopóki reorganizacja nie nastąpi, szanse najeźdu rosyjskiego na Polskę nie są wielkie.

Inne, drobniejsze wojny nie są wykluczone. Szczególniej korzystnie i niezbyt trudnem byłoby ~~zawrzeć~~ ^{zajść} konspolę przez Rumunję i Bułgarię, lub przez Anatolję, czego tu wszyscy, zdaje się, zaczynają s obawiać.

Sądzę, że dane, zawarte w tym ciekawym dokumencie potwierdzają w zupełności moje wnioski o konieczności szukania nowych sojuszników na wschodzie i odciągnięcia Turcji od sojuszu z Sowdepją.

PILSŃDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSŃDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W. Jodko.

102